

Kalendarz z Kordoby jako źródło do badania średniowiecznego środowiska geograficznego Al-Andalusu

Filip Andrzej Jakubowski

*Katedra Studiów Azjatyckich
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu*

Kalendarz z Kordoby to wyjątkowe źródło dla historii Al-Andalusu. Powstałe ok. 961 roku dzieło zachowało się w dwóch nieco różniących się wersjach, przy czym arabska chronologicznie znacznie wyprzedza łacińską. Chociaż tekst jest oparty na wielokrotnie przetwarzanym schemacie (znanym w literaturze muzułmańskiej jako *kutub anwā'*), stanowi bogate źródło ilustrujące codzienność Kordoby, zarówno muzułmańskiej, jak chrześcijańskiej. Opisuje rytm życia w mieście i jego okolicach, uwzględniając najważniejsze święta oraz cykl rolniczy, tak jak to wyglądało w drugiej połowie X wieku. Zawiera zatem rozliczne informacje o uprawianych roślinach, ziołolecznictwie, migracjach zwierząt, a także o odpustach w okolicznych klasztorach chrześcijańskich.

Celem wystąpienia jest przybliżenie słabo znanego w polskiej literaturze źródła oraz wskazanie na tkwiący w nim a niewykorzystany potencjał badawczy. Przy kolejnych miesiącach *Kalendarz* podaje mnóstwo lakonicznych informacji, co może być punktem wyjścia dla głębszej analizy wielu szczegółowych zagadnień, np. sadzenie palm, zbieranie rogów czy hodowla jedwabników.